

Η Νέα Τέχνη υπό Δ. Γαλάνη

Η ΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ

(Διήγημα)

— "Ω, μή φεύγεις, Φοίδε! Σύ γνωρίζεις πόσους ώραιούς διφρηγλατῶ ἐγὼ στοὺς ἀγώνας καὶ πόσες φορὲς δὲν εἶδα τὸ χαμόγελό σου γιὰ τές γλίκες μου, πατέρα! Σύ ποὺ προστατεύεις τὴ γιότη καὶ χαρίζεις δλα τ' ἀγαθά, ἄφησέ με νὰ δῦγγηγήσω στὸν οὐρανὸ τὸ ἄρμα σου, υἱὸς ἐγὼ τότε τοῦ Φοίδου ἀλγθινός! Τί θρίαμβος ἀνίκητος στὰ μάτια τῶν συναγωνιστῶν μου κάτω στὴ γῆ! Σύ ποὺ χρυσώνεις τὰ μαλλιά μου καὶ μου χαρίζεις τὴν εὐμορφιὰ καὶ τὴ χάρι, δι' ὅνομα τῆς πεντάμορφης μητέρας μου, δεῖξε τὴν ἀγάπη σου καὶ δῶσέ μου τὰ ἥγια τοῦ χρυσοῦ ἄρματος τῶν Οὐρανῶν!" Ω, μή φεύγεις, Φοίδε! . . .

'Αλλοίμονο! 'Ο Απόλλων είχεν δρκισθῆ τὸν φοιθερὸ δρκο τῆς Στυγὸς νὰ κάμη δποικ γάρι ἥθελέ του ζητήσει τὸ γενναῖο καὶ φιλόδοξο παιδί τῆς ἀγάπης του. Καὶ ἀπλώνοντας τὰς ἀγκίδας του σφίγγει ἀπαλὰ σὰν χρυσῆ σφενδόνη πολύτιμο χρυσόλιθο τὸν Φαέθοντα, καὶ βασιλεύει μαζύ του πέρα στὰ κρυστάλλινα παλάτια τοῦ Θεανοῦ.

¶

Μόλις φάνηκαν τὰ πρῶτα ρόδα τῆς Αὔγης καὶ δΦαέθων μὲ σκιρτήματα χαρᾶς ἀρπάζει τὰ χρυσᾶ ἥγια καὶ δῆγγει αὐτὸς σήμερα τὸ ἄρμα τοῦ ἥλιου, κυττάζοντας μὲ περηφάνια κάτω στὴ Γῆ. Σερέφουν τοῦ δίφρου οἱ τροχοὶ κι' ὁ διφρηγλάτης μέσκ στὴ μέθη τῆς μεγάλης του νί-

κης μικτιγώνει μὲ νεανικὴν ὁρμὴ τοὺς ἵππους ἀνυπόμονος. Ἀφγνικασμένοι παραστρατοῦν αὐτοὶ ἀκράτητοι καὶ παρασύρουν τὸν δυστυχῆ νεανία. Φρίκη! Τρίζουν οἱ ὄφροι τῶν Οὐρανῶν καὶ τυράσσεται ἡ ἀρμονία τοῦ Κόσμου. Τώρα ἀνάφτει κόκκινη ἡ Γῆ μὲ τὶς ἡλιακὲς φλόγες καὶ τώρα τρέμει μέσα στοὺς πάγους κάτασπρη. "Ω μεγάλε πατέρα τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων, σῶσε τὸν κόσμο σου!

"Εντρομος δΖεὺς τινάσσει γοργὰ τὴ χιονάτη του κόμη, στηλόνει τὲς ἀστραπὲς τῶν ματιῶν του στὸν ἄγνωστον ἥντοχο καὶ δψώνει τὸ χέρι στιβαρό.

— Τὸ παιδί μου! Μή! τὸ παιδί μου!

'Αλλοίμονο. Ἀνικητη ἡ δύναμις τῆς θεϊκῆς ὁργῆς, κωφὴ στὸν μητρικὸ πόνο, κτυπᾶ μ' ἀστροπελένι διπλὸ τὸ ξανθὸ παληκάρι! Μὲ ἀμίλητη τώρα φρίκη ἡ ἀγάπη τῆς μανούλας στροβιλίζει κι' αὐτὴ μαζὺ μὲ τὸ παιδί της μέσα στοὺς αἰθέρκες κεραυνόπληκτη. Νεκρὸ τὸ ξανθὸ παληκάρι μ' ἀσάλευτη ἐπάνιο του τὴ μητρικὴ ματιὰ βυθίζεται μαζύ της κάτω στὰ μαῦρα κύματα τοῦ Ήριδανοῦ... Ἐκεῖ τώρα γύχτα καὶ μέρα ἡ Κλυμένη μὲ τὲς ἀπαρηγόρητες ἀδελφούλες τοῦ Φαέθοντα, θρηνεῖ καὶ λειώνει σιγά· σιγά σὲ δάκρυα πύρινα, ποὺ σθύνουν μέσα στὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ γίνονται ἥλεκτρα ξενθά καὶ ώραια, ποὺ μέσα των κλείνουν μιὰν ἀμιλητη κατάρχ τῆς μητρικῆς ὁδύνης!

Περιούσιαν χρόνια. Τὸ δὲ ληξιτὸ δάκρυ τῆς μηνούλας, στόλιζε μὲ λαχτάρων τὰ πλούσια παλάτια, ποὺ σκέπαζαν τὴν αἰκογενειακὴν εὐτυχίαν — χρούμενά παθάναις στὶς ἀγκαλιές τῶν μητέρων. Άριστα τὰ γέλειτρινα δάκρυα τῆς μάνας ἔχαΐδευναν μὲ πόνο τοὺς ἀλαζάστριους λακιμούς τῶν παρθένων καὶ γέμιζαν μὲ τὴν χαρὰ τοῦ στολιδιοῦ τὰ ὄμφατα μητάκια των, ποὺ θύμιζαν τὸ ἀγαπημένη κοριτσάκια τῆς Κλυμένης. Μὰ ποτέ, καμμία παρηγορὰ μέσα στὸ ἀτέλειωτο πέρασμα τοῦ χρόνου δὲν μπόρεσε νὰ σβύσῃ τὸν μητρικὸ καῦμό, ποὺ σφιγκτὰ κλεισμένος αἰώνες μέσα στὸ πολύτιμο πετράδι, καρτεροῦσε τὴν ὥρα, ποὺ θαπιέρνε τὴν ἐκδίκησι τῆς μάνας ἀπὸ τὸν Δίκην, τὴν φονιὰ τοῦ παιδιοῦ της!

Μιὰ μέρα γύρισε πίσω στὴ γαλάζια του πατρίδα, στὴ μαχική χώρα του ήλιου, ἔνας σοφὸς μεγάλος, ποὺ ή πειρα του κόσμου ἔκαμε τὴν σοφία του διπλὰ γεννήτρα. Αὐτὸς βρήκε πῶτος πῶς έγινεν ὁ κόσμος ἀπὸ τὰ νερά, ποὺ σκόρπισεν εἰ θεοὶ μέσα στὸ ἄπειρο, καὶ πότε θάνατινε τὴ Σελήνη θλιψμένη στὸν μαυρὸ της πέπλο, αὐτὸς μποροῦσε γὰ τὸ πρόφητεύση. Σ' αὐτοῦ

τὰ χέρια, ποὺ γνώριζε τὴν δύναμι τῶν νεφών, στὸν ἀγαπημένο προφήτη τῆς ἀδελφούλας τοῦ Φοίβου, πιστεύθηκε τὸ ἡλεκτρινὸ δάκρυ τὸ μυστικό του. Πρώτη φορὰ στὰ χέρια του ἀρχισε νὰ σιγοτρέμῃ σὲ κύματα αἰθέρια σὲν μιὰ ἀνάστα μέσα ἀπὸ τὰ μητρικὰ στήθια. Καὶ ἡ ἀπειρη ἀγάπη στὸ ἀξέχαστο παιδὶ τῆς μὲ τὸν ἀνίκητο μητρικὸ πόνο ἔχεινται πιὰ τώρα ἀπὸ τὸ ἡλεκτρινὸ δάκρυ καὶ ἀπλώνει μὲ τοὺς καριόδ γύρω σ' ὅλον τὸν κόσμο, σὲ θάλασσες καὶ σὲ βουνά, καὶ πέρα στὸν οὐρανὸ καὶ στὰ ψηλότερα ἀστρα —μιὰ ἀγάπη ἀγνώριστη, μιὰ πρωτόδγαλη ἔλξις, ποὺ ζωντάνει τὴν Δημιουργία σὰν τὸ πρώτο ἀνατρίχιασμα τῆς ζωῆς — δὲ ἡλεκτρισμό! Καὶ μιὰ μέρα — θαῦμα, ποὺ εἶδε πρώτο τὸ φλογερὸ μάτι ἐνδει μεγάλου καταλύτη παλατιῶν καὶ θραύστη σκήπτρων στὸν Νέο Κόσμο — μιὰ μέρα ἔνα κύμα πελώριο ἀπὸ τὸν ὥκεανὸ τῆς πονεμένης μητρικῆς ἀγάπης μέσα στὸ φοβερὸ τρεμούλιασμα τῆς Γῆς καὶ στὸ ἀτέλειωτο ἀντιλάλγημα τῶν βουνῶν, δριμῷ ἀκράτητο στὰ παλάτια τοῦ Δία καὶ ἀρπάζει τὸν κεραυνὸ ἀπὸ τὰ

χέρια τοῦ νεφεληγερέτη, γίγαντας ἐκδικητής
Ποιὸς μπορεῖ γὰ σωθῆ ἀπὸ τὴν μητρικὴ κα-
τάρα; Οὕτε οἱ θεοί!

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

Η ΑΙΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΒΕΡΓΙΑΙΟΥ

TRIKTOMIA

(«*Alveiàς*» I, 81—123)

Σὺν εἰπε αὐτά,¹ τὸ δόγμα τοῦ τὸ στρέψει. καὶ γε πάσι
‘εταὶ πλάγια τὸ κυρτὸ βουνὸ κ’ ἀν̄ μοι εὐθὺς ὁρμοῦνε
ἀπὸ τὴ θύρα ποῦ ἔδωκε. ‘ετὸ φρέσκιμο τους σειοῦνε
τὴς χώρες πέφτοντον ‘εταὶ νεφά, τ’ ἀνταποδογυρζοῦσιν
Γραιγός, Λεβάγνης κι’ ὁ Βοοίας μὲ τὴς πυρηνές τους

καὶ τριξιμο παλαιμαριῶν κι' ἀγνδρῶν κραυγὴ ἐκεῖ τρέχει².
Τὰ νέφη ἀρπάζουν ἄξιαφνα 'μπρὸς ἀπ' τῶν Τρώων τὰ
[μάτια
'μέρα, οὐρανό· κι' δλόμαυρη νύχτα ἀκκονιμπάει σ' τὸν
]πόντο·
βροντοῦν οἱ πόλοι· ἀπ' τῆς συγνές φωτιές δι αἰθέρας
[λάμπει

[Ο Παλαιός συνεργάτης της Πινακοθήκης κ. Ν. Λιβαδᾶς δέπεστειλεν ἡμῖν ἐκ Κεφαλληνίας, ἔνδια Ιδιωτεύει, τὰ ἀριστουργηματικά χωρία τοῦ ἀθανάτου ἔπους τοῦ Βεργiliού ἐκ τῆς μεταφράσεώς του δόλο, κλήρου τῆς «Αιγαίαδος», ἦν πρῶτος «Ἐλλην μετήνεγκε κατὰ λέξιν καὶ στίχον καὶ νόημα εἰς κοιμψῆν δημιοτικήν. Η «Πινακοθήκη» είναι εύνυχής, προσφέροντα εἰς τοὺς ἀναγνώστας της τὰ ενοικότατα ἄνθη τῆς Αατίνικῆς Ποιήσεως, μεταφρατεύμενα εἰς Ἐλλάδα ὑπὸ τοῦ διαιλογούμενοῦ μόνου ιδικοῦ περὸς τοῦτο κ. Ν. Λιβαδᾶ].

κι' δόλα τοὺς ἄνδρας ἀπειλοῦν μὲν γείτονα τὸ κάρο.
 'Ολόκυρος φόβος λύνει εὐθὺς τὰ κόκκαλα τοῦ Αἰγαίου.
 στενάζει· τὰ δύο χέρια του 'εταὶ ἀστρα τεντώνει καὶ λει
 »Ω! τρεῖς καὶ τέσσαρες φορές εὐτύχισμένοι εἰλ' ὅσοι
 κάτ' ἄπ' τὰ τείχη τὰ 'ψηλὰ τῆς Τροίας μας ἔχουν πέσε
 'μπροδός' ετούτης γονιούς των! Ω ἥρωα τῶν Δαναῶν Τυδεΐδη,
 "Αχ! δέν 'μπροδόσα νά' περφτα μέσ' 'ετής Τροϊκές πε-

[διαδεξειν] οὐκέτι κι' ἐγώ ἀπ' τὸ χέρι σου ! καὶ νά σβηνε ἡ πνοή μου
κεῖται ποὺ τὸν Ἐκτορα ἔρωτε τὸ βέλος τοῦ Αἰακίδη,
κι' ὅπου δὲ τραυνός μας Σαρπηδών, κι' ὅπου κυλῆται
[Σιμόεις]
ἀνδρεῖα κορυμά, καὶ τῶν ἀνδρῶν τὰ κράνη, τὶς ἀσπίδες ;
Ἐν φαντασίᾳ λέγει μάταια, μιὰ ἀπ' τὸ Βοριᾶ φουρτούνα
χτυπᾷ τὸ ξάρτι ἀπ' ἐμπροστὰ καὶ 'σ τ' αἴστοι πάσι τὸ
κένταρον.

σπουν τὰ κουπιά κι' ἡ πλώρη του κι' ἀναποδογυρίζει
καὶ δίνει πλάτη σ' τὸ νερό· βουνὸν νεροῦ ἀκλωνθάει
ἀπότομο· ἄλλοι τους ψηλὰ κρεμιῶνται ἀπὸ τὸ κῦμα
καὶ σ' ἄλλους σκάει τὴν θάλασσα καὶ δείγνει γῆ· στὴν

ποῦ μανιωμένος σύφουνας τὴν ἄμμο ἀνακατόνει.
Τρία καρδάβια ἡ Ὀστρια ἐσφενδόνισε ἐτῆς πέτρες,
πούσ ὡς ἵ τὴν ἐπιφάνεια τρανές παραμονεύον, [λάγον·]
γι' αὐτὸ οἱ Ἰταλοὶ τὴς λὲν βωμοὺς ἐτῇ μέσην τοῦ πε-
καὶ τρία πιοῦ ἔσπερως ὁ Γαρμπῆς εἰς τὰ οργκά, ἵ τὶς
[σύντετες·]